

Komedie Arjan Ederveen  
mist soms scherpte

# Absurdistisch pottengepruttel

Arjan Ederveen liep stage bij het Werkteater toen Joop Admiraal er begin jaren tachtig de legendarisch geworden voorstelling 'U bent mijn moeder' speelde. Sindsdien kennen en bewonderen zij elkaar. In 'Echt iets om naar toe te leven' staan zij voor het eerst samen op de planken. Als lesbisch stel.

Admiraal verdwijnt volledig in zijn rol, is op en top vrouw. Hij speelt Jo, de liefdespartner van een ongeneeslijk zieke kinderboekenschrijfster. Ankie's dagen zijn geteld: er rest haar één lente, dan de zomer, heel misschien het najaar nog. Ederveen geeft aanstekelijk gestalte aan deze bonkige beroemdheid, maar blijft toch ook vooral Arjan Ederveen in een jurk.

Storend is dat overigens niet, die verschillende speelstijlen. Joop Admiraals optreden is wat subtieler, waardoor hij aan zijn tegenspeler de ruimte geeft om af en toe uit te halen en flink te overdrijven.

'Echt iets om naar toe te leven' werd door Arjan Ederveen geschreven in opdracht van Toneelgroep Amsterdam. Hij neemt er in het stuk de tijd voor om de uitgangssituatie en de onderlinge verhoudingen te schetsen. Ankie wil haar laatste maanden met volle teugen genieten en droomt van de uitgave van een taboeloze autobiografie. Haar partner dringt echter aan op voltooiing van het zoveelste boek in de Pinkeloentje-reeks, de kinderboeken die de schrijfster beroemd maakten en geld in het laatje brengen. Uitgeefster Marijke (Raymonde de Kuyper) doet ook een duit in het zakje, maar blijkt net als Jo een geheime agenda te hebben.

## Potig

Terwijl hun landelijk gelezen optrekkje ten behoeve van een verbouwing grondig wordt ontakeld door enkele potige heren, stechelen Ankie en Jo er lustig op los en vertoont hun relatie steeds meer scheuren.

De weinig opzienbarende intrige dient daarbij vooral als een kapstok voor wrang-humoristische dialogen, knipogen naar de werkelijkheid en toenemend absurdisme.

Echt scherp wordt deze komedie zelden. Integendeel, soms gaat het oeverloze gepruttel van deze potten zelfs wat vervelen. Het is een euvel waaronder vooral het midden-deel van 'Echt iets om naar uit te zien' te lijden heeft. De opzet is dan inmiddels duidelijk, terwijl de ontwikkelingen vrijwel stil liggen en ook het toneelbeeld statisch is. Een dood moment waar ingrijpen van regisseur Gerardjan Rijnders gerechtvaardigd zou zijn geweest.

## Meterkast

Goedmakertje is de finale, waarin Ederveens eigenzinnige, aan meligheid grenzende fantasie volledig wordt ontkend. Logica telt dan niet meer: als in een koortsdroom floepen er duveltjes uit doosjes, of genitalia uit de meterkast. Op z'n minst vermakelijk is dat, en op sommige momenten zelfs hilarisch. Een omschrijving die eigenlijk deze hele voorstelling karakteriseert. Met een hechter doortimmerd verhaal en een vleugje meer tragiek had er echter meer in gezeten.

*Marco Weijers*

**Voorstelling:** 'Echt iets om naar toe te leven' door Toneelgroep Amsterdam;  
**regie:** Gerardjan Rijnders;  
**tekst:** Arjan Ederveen;  
**decor:** Paul Gallis; **licht:** Mark Truebridge; **kostuums:** Arno Bremers; **spel:** Arjan Ederveen, Joop Admiraal, Raymonde de Kuyper e.a.; **gezien:** Stads-

schouwburg, Amsterdam.

